

Shishaloungebeleid gemeente Zaanstad 2022

De burgemeester van Zaanstad,

Gelet op artikel 174 van de Gemeentewet, artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht en de Algemene plaatselijke verordening van de gemeente Zaanstad,

Besluit tot het vaststellen van:

het Shishaloungebeleid gemeente Zaanstad 2022

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gezondheidsrisico's

De voornaamste reden om een specifiek shishaloungebeleid te voeren is vanwege de gezondheidsrisico's die aan het gebruik van waterpijpen kleven. Er zijn negatieve gevolgen voor de luchtkwaliteit voor de bezoekers van het horecabedrijf, maar ook voor het personeel en de directe omwonenden. Bij het inhaleren komen schadelijke stoffen vrij, zoals teer en koolmonoxide. Het maakt hierbij weinig verschil in welke vorm de waterpijp wordt gerookt. Deze schadelijke stoffen kunnen negatieve gevolgen hebben voor de gezondheid op zowel korte als lange termijn. Ook bestaat het reële gevaar van de overschrijding van de wettelijke grenswaarde voor koolmonoxide.

Brandgevaar

Een ander risico dat gepaard gaat met het gebruik van een waterpijp, is de toepassing van kooldeeltjes en het daarmee samenhangende brandgevaar. De kooltjes waarvan gebruik wordt gemaakt blijven zeer lang branden en kunnen ook na lange tijd nog overgaan tot her-ontbranding. Een waterpijp in zijn algemeenheid vormt een ontstekingsbron van waaruit brand kan ontstaan in het horecabedrijf die kan overslaan op de directe omgeving.

In diverse (illegale) shishalounges binnen de gemeente is in het verleden (2014, 2020) brand uitgebroken en tijdens controles is bovendien gebleken dat voorschriften op het gebied van brandveiligheid niet werden nageleefd. Om die reden bevatten deze beleidsregels specifieke bepalingen die er op zijn gericht om de brandveiligheid te dienen.

Vanuit het oogpunt van brandveiligheid is er tevens een onwenselijke trend waarbij binnen shishalounges ook lachgas wordt aangeboden en gebruikt. In Zaanstad is het om die reden sinds 2019 niet toegestaan om lachgas aanwezig te hebben binnen een shishalounge.

Overlast, (openbare orde) incidenten en overtredingen

Naast de genoemde gezondheidsrisico's en het brandgevaar is ook bekend dat shishalounges de nodige overlast voor de omgeving kunnen veroorzaken. Hierbij valt te denken aan parkeer-, geluids- en geuroverlast en een algemeen gevoel van onveiligheid.

Landelijk gezien is er daarnaast sprake van verschillende (openbare orde) incidenten bij shishalounges, zoals illegaal gokken, vernieling en de aanwezigheid en het gebruik van (soft)drugs. Tijdens controles is gebleken dat dergelijke overtredingen ook in Zaanstad plaatsvinden. Zo zijn er, ook tijdens recente controles, overtredingen geconstateerd van de Algemene plaatselijke verordening (APV), de Wet op de kansspelen, de Wet op de accijns, de Wet arbeid vreemdelingen, de Arbeidsomstandighedenwet en de Opiumwet.

1.2 Doelstellingen

Uit bovenstaande blijkt dat er uiteenlopende risico's kleven aan het gebruik van waterpijpen en dat er daarnaast sprake kan zijn van overlast voor de (nabije) omgeving. Daarom reguleert de gemeente Zaanstad shishalounges middels een specifieke horeca-exploitatievergunning en bijbehorende eisen die zijn uitgewerkt in deze beleidsregels. Dit met als doel gezondheidsrisico's tegen te gaan en gevaar en overlast voor de woon- en leefomgeving zoveel mogelijk te beperken.

Gelet op de behoefte die er in Zaanstad bestaat, is in 2019 besloten om shishalounges niet geheel te verbieden maar op beperkte schaal, met een op deze branche toegesneden beleid, toe te staan. Dit besluit wordt met de geactualiseerde beleidsregels gecontinueerd.

In deze beleidsregels legt de burgemeester vast onder welke voorwaarden een horeca-exploitatievergunning met de aantekening shishalounge kan worden verkregen en welke eisen aan de exploitatie worden gesteld. Hoe de exploitant zijn horecabedrijf kwalificeert (shishalounge, foodbar, tapasbar,

lounge, koffiezaak, lunchroom etc.) doet er in het kader van de vergunningplicht niet toe. De vergunningplicht geldt voor elke exploitant die zijn bezoekers het gebruik van een waterpijp wil aanbieden. De voorwaarden in deze beleidsregels zijn een aanvulling op de voorwaarden die in de APV aan alle horeca-exploitanten worden gesteld. Door voorwaarden in beleidsregels op te nemen is er duidelijkheid voor de horeca-exploitanten onder welke voorwaarden er een exploitatievergunning met de aantekening shishalounge kan worden verkregen. De vergunningverlening kan daarmee door middel van heldere toetsingscriteria plaatsvinden. Tenslotte kan de handhaving effectief plaatsvinden met als resultaat een grotere veiligheid en leefbaarheid voor zowel de bezoekers als de directe omgeving van het horecabedrijf. Deze beleidsregels zijn onderdeel van het bestuurlijk instrumentarium van de burgemeester ter handhaving van de openbare orde en veiligheid en om op te treden tegen overlast en ondermijning.

1.3 Grondslag

Artikel 174 van de Gemeentewet bepaalt dat de burgemeester is belast met de uitvoering van verordeningen voor zover deze betrekking hebben op het toezicht op de voor het publiek openstaande gebouwen. Met het exploitatievergunningstelsel uit de APV wordt de burgemeester in staat gesteld om, vanuit zijn toezichthoudende bevoegdheid met betrekking tot de openbare orde, horecabedrijven te toetsen op effecten op de openbare orde en de woon- en leefsituatie. De horeca-exploitatievergunning met de aantekening shishalounge wordt daarom door de burgemeester verleend.

De artikelen 2:28 tot en met 2:28c van de APV geven de regels met betrekking tot een exploitatievergunning van een horecabedrijf weer. In deze artikelen staan de toetsings-, weigerings- en intrekingsgronden genoemd. Deze gelden ook voor shishalounges. Daarnaast spelen ook de algemene bepalingen vastgelegd in de artikelen 1:2 t/m 1:8 van de APV een rol.

Artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) geeft de bevoegdheid aan een bestuursorgaan om beleidsregels vast te stellen met betrekking tot een hem toekomende bevoegdheid.

2 Beleidswijzigingen 2022

Aan de hand van de uitkomsten van de gehouden evaluatie zijn de volgende wijzigingen in de beleidsregels verwerkt:

Woonruimte onder of boven shishalounge

In de voorgaande beleidsregels was voor meerdere interpretaties vatbaar wat exact werd bedoeld met de weigeringsgrond die bepaalde dat zich geen woning onder of boven een shishalounge mocht bevinden. Dit is verduidelijkt. Op basis van artikel 1:8, eerste lid, van de APV wordt in het kader van de volksgezondheid en veiligheid geëist dat er geen personen woonachtig zijn onder of boven de shishalounge. Deze weigeringsgrond ziet op het daadwerkelijke gebruik van de woonruimte.

Aantal waterpijpen

In de voorgaande beleidsregels was enkel opgenomen dat er een maximum aantal waterpijpen aanwezig mocht zijn binnen het horecabedrijf. Dit is aangepast, er wordt nu ook aangegeven hoeveel waterpijpen er maximaal gelijktijdig in gebruik mogen zijn. Dit omdat het niet altijd zo hoeft te zijn dat alle aanwezige waterpijpen ook daadwerkelijk op hetzelfde moment gebruikt worden.

Daarnaast is toegevoegd dat bij horecabedrijven groter dan 200m² er meer waterpijpen in gebruik mogen zijn dan bij horecabedrijven kleiner dan 200m². Dit tot een maximum van twintig. Voor de berekening van het vloeroppervlak tellen enkel de ruimtes mee die voor gasten van het horecabedrijf toegankelijk zijn, met uitzondering van de wc's.

Bepalingen m.b.t. tabak

Het roken van een waterpijp waar tabak in zit is in Nederland sinds 1 april 2020 verboden in horecabedrijven. Het maakt hierbij niet uit of er gebruik wordt gemaakt van tabak met of zonder nicotine. Dit verbod geldt, onder voorwaarden, niet op het buitenterras. Daarom is in deze beleidsregels, naast een verwijzing naar het rookverbod, nog wel een bepaling opgenomen over de administratie van de aangekochte en verkochte tabak.

3 Relevante regelgeving shishalounges

Naast de APV, de Awb, deze beleidsregels, en de bijbehorende aanvraag- en selectieprocedure, heeft de exploitant van een shishalounge ook te maken met andere regelgeving.

3.1 Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob)

Het toepassingsbereik van de Wet Bibob is vastgelegd in de gepubliceerde beleidslijn voor vergunningverlening in het kader van de Wet Bibob. Shishalounges vallen in de hoedanigheid van horecabedrijf onder deze beleidsregels.

3.2 Bestemmingsplan

Shishalounges vallen onder de horecabedrijven. Het gebruik van gronden ten behoeve van horeca wordt in een bestemmingsplan geregeld. Indien het gebruik als horecabedrijf niet past in het bestemmingsplan dan is dit een weigeringsgrond voor de horeca-exploitatievergunning (op grond van artikel 2:28b, eerste lid, onder a, van de APV). In dat geval is het ook niet mogelijk om een horeca-exploitatievergunning met de aantekening shishalounge te verkrijgen.

3.3 Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit)

Belangrijk is dat de ruimte waar de waterpijpen worden gebruikt goed wordt geventileerd en de afgezogen rook op voldoende hoogte wordt verspreid. Als geurhinder plaatsvindt, kan op basis van het Activiteitenbesluit handhavend worden opgetreden om deze geurhinder te voorkomen dan wel tot een aanvaardbaar niveau te laten beperken.

3.4 Tabaks- en rookwarenwet (Tabakswet)

In de Tabakswet is bepaald dat het niet is toegestaan om tabak te roken in een horecabedrijf, hier vallen shishalounges ook onder. Dit verbod geldt vanaf 1 april 2020. Dit houdt in dat er geen gebruik mag worden gemaakt van waterpijpen met tabak. In de Tabakswet wordt geen onderscheid gemaakt tussen tabak met of zonder nicotine. Het verbod geldt dus uitdrukkelijk ook voor tabak zonder nicotine. Onder bepaalde voorwaarden geldt het rookverbod niet op het buitenterras. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) houdt toezicht op de naleving van de Tabakswet.

3.5 Wet op de kansspelen

Kansspelautomaten kunnen nooit zomaar worden geplaatst. Hiervoor is een aanwezigheidsvergunning van de burgemeester nodig in de zin van artikel 30b van de Wet op de kansspelen. Voor het verkrijgen van een aanwezigheidsvergunning geldt dat het moet gaan om een hoogdrempelige inrichting waarbij het café- of restaurantbezoek op zichzelf staat. Het aanbieden van het gebruik van een waterpijp kan worden aangemerkt als een activiteit die een zelfstandige stroom van bezoekers teweeg brengt. Dit betekent dat het café- of restaurantbezoek niet op zichzelf staat. Het is dan ook niet mogelijk om kansspelautomaten te plaatsen in een horecalokaliteit waar ook het gebruik van waterpijpen wordt aangeboden, omdat het hier om een laagdrempelige inrichting gaat.

3.6 Alcoholwet

In de Alcoholwet staan eisen voor de inrichting van een horecabedrijf. Op het moment dat er in een horecabedrijf bedrijfsmatig of anders dan om niet, alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse wordt verstrekt, is op grond van de Alcoholwet een Alcoholwetvergunning vereist.

Beleidsregels

Artikel 1. Exploitatievergunning en beoordelingscriteria

1. Het aanbieden van het gebruik van waterpijpen is verboden zonder horeca-exploitatievergunning met de aantekening shishalounge als bedoeld in artikel 2:28 jo. 2:27, zesde lid, van de APV.
2. Gelet op artikel 1:8, eerste lid, en artikel 2:28b van de APV is het verkrijgen van een dergelijke vergunning alleen mogelijk indien er geen sprake is van een of meerdere weigeringsgronden zoals die gelden bij de aanvraag van een horeca-exploitatievergunning.
3. Op grond van de in artikel 1:8, eerste lid, van de APV genoemde algemene weigeringsgronden geldt dat een vergunning voor een shishalounge in ieder geval wordt geweigerd indien:
  - a. het horecabedrijf buiten het toegestane gebied voor vestiging van shishalounges is gelegen (zie bijlage);
  - b. het horecabedrijf is gevestigd onder of boven een in gebruik zijnde woonruimte;
  - c. het maximum aantal van drie horeca-exploitatievergunningen met de aantekening shishalounge, zoals vastgesteld in artikel 2 van deze beleidsregels, reeds is bereikt.

Artikel 2. Maximumstelsel

In de gemeente Zaanstad worden maximaal drie horeca-exploitatievergunningen met de aantekening shishalounge, zoals omschreven in artikel 2:27, zesde lid, van de APV, verleend.

Artikel 3. Verdeling schaarse vergunningen

Verdeling van de schaarse horeca-exploitatievergunningen met de aantekening shishalounge geschiedt volgens het bepaalde in de op dat moment geldende 'Aanvraag- en selectieprocedure horeca-exploitatievergunning met de aantekening shishalounge'.

Artikel 4. Looptijd exploitatievergunning

1. Een horeca-exploitatievergunning met de aantekening shishalounge wordt verleend voor een periode van vijf jaar.
2. Na afloop van deze termijn vervalt de vergunning van rechtswege en komt deze daarmee automatisch opnieuw beschikbaar.

Artikel 5. Maximum aantal waterpijpen

1. Binnen het horecabedrijf mogen maximaal vijftien enkelslange waterpijpen gelijktijdig in gebruik zijn. Daarnaast mogen er maximaal vijftien reservewaterpijpen in een andere ruimte binnen het horecabedrijf, niet zijnde het horecagedeelte, aanwezig zijn.
2. Wanneer het horecabedrijf een vloeroppervlak groter dan 200m² heeft mogen maximaal twintig enkelslange waterpijpen gelijktijdig in gebruik zijn. Daarnaast mogen er maximaal twintig reservewaterpijpen in een andere ruimte binnen het horecabedrijf, niet zijnde het horecagedeelte, aanwezig zijn.
3. Bij de berekening van het vloeroppervlak als bedoeld in het tweede lid tellen enkel de ruimtes mee die voor bezoekers van het horecabedrijf toegankelijk zijn, met uitzondering van de wc's.
4. Het aanbieden van het gebruik van meerslangse waterpijpen is niet toegestaan.

Artikel 6. Kansspelautomaten

In een horecabedrijf met een vergunning, zoals bedoeld in het eerste artikel van deze beleidsregels, mogen geen kansspelautomaten aanwezig zijn.

Artikel 7. Voorschriften ten aanzien van het horecabedrijf

Aan de exploitatievergunning, zoals bedoeld in het eerste artikel van deze beleidsregels, worden op grond van artikel 1:4 en 2:30b van de APV de volgende (aanvullende) voorschriften verbonden:

- a. Er is sprake van een open inrichting: wanneer er bezoekers in de zaak aanwezig zijn, dan dient van buitenaf te kunnen worden waargenomen wat zich in het horecabedrijf afspeelt;
- b. Er mag geen lachgas binnen het horecabedrijf aanwezig zijn;
- c. Er is te allen tijde een deugdelijke administratie van de aangekochte en verkochte tabak binnen het horecabedrijf aanwezig;
- d. Waterpijpen met tabak vallen onder het landelijk geldende rookverbod, het gebruik daarvan is zodoende binnen in het horecabedrijf niet toegestaan;
- e. Het gedeelte van het horecabedrijf waar waterpijpen worden aangeboden is uitsluitend toegankelijk voor bezoekers van wie is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt;
- f. Op de vloer dient gebruik te worden gemaakt van steenachtige materialen;
- g. Er zijn adequate voorzieningen getroffen met betrekking tot afvalverwerking, zoals het gebruik van stalen asbakken en bewaarbakken en/of een kluis ten behoeve van de (nachtelijke) opslag van kooltjes;
- h. Er is een deugdelijk werkend mechanisch ventilatiesysteem met voldoende capaciteit voor het bovendaks afvoeren van lucht;
- i. In alle voor bezoekers toegankelijke ruimten van het horecabedrijf is een deugdelijk werkende koolmonoxide-melder aanwezig.

Artikel 8. Eisen aan exploitant en leidinggevende(n)

1. De exploitant en leidinggevende(n) moeten voldoen aan de eisen genoemd in hoofdstuk 2, afdeling 8, van de APV.
2. Een exploitant mag maximaal één shishalounge binnen de gemeente Zaanstad exploiteren.

Artikel 9. Overgangsrecht

Voor zover reeds verleende exploitatievergunningen, zoals omschreven in het eerste artikel van deze beleidsregels, qua voorwaarden afwijken van het vijfde artikel van deze beleidsregels, blijven de voorwaarden gedurende de looptijd van deze vergunningen van kracht.

Artikel 10. Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Shishaloungebeleid gemeente Zaanstad – 2022.

Artikel 11. Bekendmaking

Deze beleidsregels worden bekendgemaakt door plaatsing in het Gemeenteblad en publicatie op overheid.nl.

Artikel 12. Inwerkingtreding

1. Deze beleidsregels treden in werking op de eerste dag na de datum van bekendmaking.
2. Met de inwerkingtreding van deze beleidsregels vervalt het 'Shishaloungebeleid gemeente Zaanstad – 2019', vastgesteld op 21 mei 2019.

Aldus vastgesteld door de burgemeester van de gemeente Zaanstad op 19 april 2022.

Drs. J. Hamming

Bijlage: Toegestaan gebied vestiging shishalounges

Aangezien in het centrum van Zaandam al een horecaconcentratiegebied is gelegen, is het voor de hand liggend om binnen dit gebied shishalounges toe te staan. Vanwege het genoemde brandgevaar, de kans op overlast en risico's voor de openbare orde is het toestaan van shishalounges in woonwijken en andere delen van Zaanstad niet wenselijk. Tevens is het ook niet wenselijk om op bedrijventerreinen een shishalounge toe te staan, omdat er doorgaans minder zicht is op de activiteiten die daar plaatsvinden.

Het toegestane gebied voor shishalounges is in beginsel - maar zeker niet uitsluitend - gericht op ontspanning en vermaak van de bezoekers van het gebied.

Functies die hierbij passen richten zich op tijdelijk verblijf van personen en het bieden van vermaak (theater, restaurants, cafés, casino's, fastfood). Tijdelijke activiteiten als kermissen, en evenementen ondersteunen en versterken deze vrijetijdsfunctie.

Omdat er in en nabij het gebied ook andere functies zoals wonen, werken, detailhandel en verkeer zijn, worden bij ontwikkelingen alle functies in het gebied en de woon- en leefsituatie in de omgeving meegewogen en betrokken.

In de aanlooproutes en aanliggende wijken (Westzijde, Gedempte Gracht, Russische Buurt, Zuidoost, Peperstraat en de A.F. de Savornin Lohmanstraat) bevindt zich ook horeca, maar zijn andere functies dominant (zoals wonen, verkeer, detailhandel).

Binnen het centrum van Zaandam rond de sluis (aangeduid als 'Damgebied' en 'Klauwershoek en Zuidoost') mogen shishalounges worden gevestigd.

Gebiedsaanduiding Damgebied

Het gebied bestaat uit de volgende straten en straatgedeelten:

- Dam
- Damkade
- Dampad
- Damstraat
- Gedempte Gracht oneven zijde (huisnummer 1 t/m 13)
- Hogendijk huisnummer 28 t/m 46 (t.o. Zaantheater)
- Nicolaasstraat
- Rozengracht (huisnummer 102 t/m 113)
- Wilhelminakade
- Zilverpadsteeg 55 t/m 71

Gebiedsaanduiding Klauwershoek - Zuidoost

Het gebied bestaat uit de volgende straten en straatgedeelten:

- Peperstraat even zijde (huisnummer 2 t/m 8)
- Oostkade
- Noorderkerkstraat
- Klauwershoek
- Zuiderkerkstraat
- Zuidoost oneven zijde (huisnummers 1 t/m 87)
- Wilhelminastraat
- De Burcht (het plein, zonder de aanliggende woningen)
- K. Kanstraat even zijde (huisnummers 2 t/m 4a)
- Boomgaardspad

